

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 603/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. Ž., K., zastúpenej advokátkou JUDr. T. V., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 9/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Ž. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2013 doručená sťažnosť M. Ž., K. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 9/2006, ktorou žiada vydať tento nález:

„1./ Základné právo podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a prerokovanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru sťažovateľky M. Ž., bytom K., v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I. v Košiciach pod sp. zn. 34 C 9/2006 porušené bolo.

2./ Ústavný súd priznáva sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000,00 €, ktoré je Okresný súd Košice I. v Košiciach povinný zaplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3./ Okresnému súdu Košice I. v Košiciach prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 9/2006 konal bez zbytočných prietáhov.

4./ Okresný súd Košice I. v Košiciach je povinný sťažovateľke zaplatiť trovy právneho zastúpenia.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti sťažovateľky doručenej ústavnému súdu, z jej príloh, zo spisu okresného súdu sp. zn. 34 C 9/2006, ktorý ústavný súd pripojil pre účely rozhodovania o podanej sťažnosti, ako aj z nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 132/2012-27 z 26. júna 2012, sťažovateľka je ako žalobkyňa účastníčkou konania pred okresným súdom pod sp. zn. 34 C 9/2006, v ktorom sa žalobou doručenou okresnému súdu 24. januára 2006 domáhala proti mestu K. ako žalovanému (ďalej len „žalovaný“) uloženia povinnosti žalovanému ako predávajúcemu uzavrieť so sťažovateľkou ako kupujúcou zmluvu o prevode vlastníctva bytu.

Ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 132/2012-27 z 26. júna 2012 o sťažnosti sťažovateľky na porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov rozhodol tak, že konštatoval porušenie tohto základného práva sťažovateľky, prikázal okresnému súdu konať vo veci vedenej pod sp. zn. 34 C 9/2006 bez zbytočných prietáhov a priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie 1 000 € a náhradu trov konania. Ústavný súd v odôvodnení nálezu uviedol aj to, že vec nie je z právneho hľadiska zložitá, pričom zo skutkového hľadiska pripustil, že posúdenie uplatneného nároku si vyžaduje znalecké dokazovanie, ktoré je v priebehu konania potrebné

vykonať v záujme spravodlivého rozhodnutia vo veci, a konštatoval, že sťažovateľka ako účastníčka súdneho konania prispela k predĺženiu doterajšieho priebehu konania svojím nesústredeným postupom (najmä tým, že podala neúplný návrh, okresný súd musel sťažovateľku vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na nariadenie predbežného opatrenia; na výzvu okresného súdu z 27. novembra 2006 reagovala po takmer desiatich mesiacoch; opakovane navrhovala zmeny žalobného petitu; v priebehu konania podala celkom deväť vyjadrení vo veci samej, z toho celkom sedemkrát navrhovala zmeniť, upraviť alebo doplniť petit svojej žaloby).

Po tom, čo bol nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 132/2012-27 z 26. júna 2012 doručený 30. júla 2012 okresnému súdu (a bol okresnému súdu vrátený aj spis sp. zn. 34 C 9/2006), bol súdny spis zaslaný ustanovenej znalkyni (18. júna 2012). Ďalší priebeh konania bol takýto:

- 6. augusta 2012 – znalkyňa oznámila okresnému súdu, že nie je oprávnená odpovedať na otázky, pretože na to nemá kvalifikáciu,
- 14. augusta 2012 – podpredseda okresného súdu predložil zákonnej sudkyni nález ústavného súdu,
- 2. novembra 2012 okresný súd vyzval Archív mesta K. na označenie a predloženie písomností týkajúcich sa sporu, obdobnú výzvu okresný súd zaslal aj Krajskému pamiatkovému úradu v K.,
- 4. januára 2013 okresný súd urgoval odpovede na výzvy,
- 31. januára 2013 predložil Krajský pamiatkový úrad v K. okresnému súdu odpoveď a listiny,
- 11. februára 2013 predložil Archív mesta K. okresnému súdu odpoveď a listiny,
- 20. mája 2013 bol spis pridelený novej zákonnej sudkyni JUDr. J. R.,
- 4. júna 2013 okresný súd požiadal o súčinnosť Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Správu katastra K.,
- 4. júna 2013 okresný súd vyzval žalovaného na predloženie uznesení mestského zastupiteľstva týkajúcich sa nakladania s bytmi,
- 7. júna 2013 zákonná sudkyňa informovala o stave veci podpredsedu okresného súdu,

- 24. júna 2013 bola okresnému súdu doručená odpoveď Pamiatkového úradu Slovenskej republiky,
- 2. júla 2013 okresný súd urgoval splnenie výzvy zaslanej Správe katastra K. a žalovanému,
- 8. júla 2013 bola okresnému súdu doručená odpoveď Správy katastra K.,
- 18. júla 2013 bola okresnému súdu doručená reakcia na výzvu zaslanú žalovanému od mestskej časti,
- 22. júla 2013 bola okresnému súdu doručená odpoveď na výzvu žalovaného,
- 5. septembra 2013 sa okresný súd obrátil na Ústav súdneho inžinierstva v Ž. v záujme zistenia, či je spôsobilý vyhotoviť znalecký posudok,
- 5. septembra 2013 okresný súd zaslal ďalšiu výzvu Správe katastra K., ako aj urgenciu žalovanému na doloženie dokladov pod hrozbou poriadkovej pokuty,
- 17. septembra 2013 bola okresnému súdu doručená odpoveď Správy katastra K.,
- 18. septembra 2013 bola doručená okresnému súdu odpoveď na výzvu od žalovaného.

Sťažovateľka v sťažnosti na porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 9/2006 za obdobie od skoršieho rozhodnutia ústavného súdu vo veci zdôraznila, že dosiaľ nebol vo veci podaný znalecký posudok, okresný súd koná neefektívne, nesústredene a odbočuje od merita veci (žiada nadbytočne vyjadrenia Správy katastra K., obchádza obsah už zabezpečených vyjadrení od Krajského pamiatkového úradu v K. a Pamiatkového úradu Slovenskej republiky). Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že konanie pred okresným súdom trvá už viac ako 7 rokov, od vydania nálezu ústavného súdu až dosiaľ už uplynula dosť dlhá doba, aby bolo vo veci rozhodnuté najmä v situácii, keď žiaden z účastníkov už žiadne návrhy na doplnenie dokazovania nemá. Sťažovateľka uviedla, že má 81 rokov, prekonala ťažkú operáciu, jej zdravotný stav nie je dobrý a najviac ju trápi, že nárok na uzatvorenie zmluvy o prevode vlastníctva bytu sa nededí, pociťuje to ako krivdu od spoločnosti. Okresný súd by mal venovať osobitnú pozornosť veci s ohľadom na potenciálne dôsledky, ktoré má neprimeraná dĺžka konania na vlastnícke vzťahy. Právna

neistota sťažovateľky nebola odstránená po neúmerne dlhú dobu, dosiaľ nebolo rozhodnuté ani v prvom stupni, vec prerokúva v poradí tretí sudca. Súdny spor sťažovateľka ťažko prežíva, trápi sa, ťažko sa s pocitom krivdy vyrovnáva, prenasledujú ju pocity úzkosti a bezmocnosti spočívajúce v tom, že jej nikto nevie pomôcť a nepodarí sa jej dokončiť to, čo začala.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podanie sťažovateľky možno kvalifikovať ako sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 18 ods. 1 písm. g), § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť (ako to vyplýva z obsahu a petitu sťažnosti doručenej ústavnému súdu) postupom okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 34 C 9/2006 v období od nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 132/2012-27 z 26. júna 2012 až dosiaľ, s odôvodnením, že okresný súd koná neefektívne, nesústredene, odbočuje od merita veci, v dôsledku čoho konanie pred okresným súdom trvá už viac ako 7 rokov a dosiaľ vo veci nebol podaný ani znalecký posudok.

V náleze č. k. III. ÚS 132/2012-27 z 26. júna 2012 ústavný súd okrem iného konštatoval, že vec nie je z právneho hľadiska zložitá, pričom zo skutkového hľadiska pripustil, že posúdenie uplatneného nároku si vyžaduje znalecké dokazovanie, ktoré je v priebehu konania potrebné vykonať v záujme spravodlivého rozhodnutia vo veci,

a konštatoval i to, že sťažovateľka ako účastníčka súdneho konania prispela k predĺženiu doterajšieho priebehu konania svojím nesústredeným postupom.

Ústavný súd, vychádzajúc zo záverov nálezu č. k. III. ÚS 132/2012-27 z 26. júna 2012, sa teda zaoberal otázkou, či postup okresného súdu vo veci sťažovateľky v období od 26. júna 2012 môže signalizovať existenciu zbytočných prietáhov v konaní, a osobitne s ohľadom na obsah sťažnosti sťažovateľky aj otázkou, či postup okresného súdu v tomto období vykazuje znaky neefektívnosti a nesústredenosti.

Z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 34 C 9/2006 je zrejmé, že okresný súd vo veci najmä po pridelení veci novej zákonnej sudkyňi koná plynulo. Ústavný súd nezistil také obdobia nečinnosti okresného súdu, ktoré by svedčili o zbytočných prietáchoch v jeho postupe. Pokiaľ okresný súd zabezpečuje správy od iných subjektov, postupuje v záujme zabezpečenia podkladov na vykonanie znaleckého dokazovania, na ktorého vykonanie poukázal už i ústavný súd v náleze č. k. III. ÚS 132/2012-27 z 26. júna 2012. Postup okresného súdu preto ústavný súd nepovažuje za nesústredený či neefektívny. Ústavný súd je toho názoru, že z obsahu spisu okresného súdu vyplýva, že v danom období nedošlo k tvrdým zbytočným prietáhom v konaní pred okresným súdom.

Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2013